

D. D.

DISSERTATIO PHILOSOPHICA

**BREVISSIMAM
DELINEATIONEM
INDOLIS PHILOSO-
PHIÆ EPICTETICÆ
SISTENS,**

QUAM

*Suffragante Ampliff. Facult. Philosoph. in Reg.
Acad. Aboënsi.*

PRÆSIDE

MAXIME REVERENDO atq; CELEBERRIMO VIRO

**D_N. D_OCT. CAROLO
MESTERTON,**

Log. & Metaphys. Prof. Reg. & Ordin.

Cum modestia benigne Eruditor. censura subicit

CAROLUS SCHÆFFER,

AUSTRO - FENNO.

In AUDIT. MAJORI Die X. Decemb. MDCCLVII.

H. A. M. S.

ABOÆ, Impressit DIRECT. & Typogr. Reg. Magn. Duc.
Finland. JACOB MERCKELL,

1000 M. C. P. 1000

V I R O

SUMME REVERENDO Atque AMPLISSIMO

D^N. D^{OCT}. JACOBO
GADOLIN.

Scient. Nat. PROFESSORI Reg. atque Ord. Reg.
Acad. Scient. MEMBRO Dignissimo, utriusque
Consistorii ADSESSORI Gravissimo, Ecclesiæ
Aboens. Fen. PAST. longe meritissimo,
Rectori p. t. MAGNIFICO.
MÆCENATI MAXIMO.

*N*E mireris, Magnifice Domine Rector, quod Nomi-
nis Tui Magnifici splendore, presentem meam,
omni nitore destitutam, illustrare sustinuerim, opellam.
Per summus tuus favor, Magnifice Vir, quo omnes
musarum cultores amplecti soles, me dubitare non per-
mittit, quin hasce etiam ingenioli mei primitias, Ma-
gnifico Tuo Nomini consecratas, benigno vultu susci-
pias, tamquam summe mee venerationis sempiternum
pignus. Faxit Summum Numen, ut Tu, Magnifice
Vir, per diu felicissimus vivas, valeas, floreas. Sic
voveo voveboque, quoad vixero,

NOMINIS TUI MAGNIFICI

humillimus cliens
CAROLUS SCHEFFER.

Admodum Reverendo atque Præclarissimo VIRO,

**D_{N.} JOHANNI
HORTELIO,**

PASTORI atque PRÆPOSITO Ecclesiarum, quæ in
Nyby colliguntur longe meritissimo.

Plurimum Reverendo atque Clarissimo VIRO,

**D_{N.} JACOB O
MALM,**

PASTORI Ecclesiarum, quæ in Victis & Pyhåjär-
vi colliguntur Vigilantissimo.

FAUTORIBUS OPTIMIS.

IN monimentum gratitudinis animi debitæque
venerationis, pro beneficiis haud raro sibi præ-
stitis, nominibus Fautorum suorum certissimo-
rum, has incomtas lineolas, cum fidelissima o-
mnigenæ perennisque felicitatis adpreccatione, of-
fert, dicat & dedicat,

NOMINUM VESTRORUM

devotissimus cultor

CAROLUS SCHÆFFER.

Sergeanten,
Ädel och Högwälaktad
Herr GEORG D. JOHANNI
FRIEDRIC
TILLMAN.

Min Synnerlige Synnare.

BE Z, min Herre, under den tiden jag haft äran, at leda Edra kära Lifspiantor på dygd och wetenstaps wägen, behagat lemna mig närmaste prof af barna-rätten, uti Edert hederwårda hus, så uptagen då detta omogna Academiska försök, det jag, nu Eder, min Herre, i hörsamhet upoffrar, såsom et wedermåle af min wördnadsfulla ärkänsla. Jag har den äran under en beständig förbön, och all tinnelig och ewig sällhets tillönskan framleswa

Min Herres

Reverendo atq; Doctissimo VIRO,

JOHANNI
CHRISTOPH.
SCHÆFFER,

Affiduo verbi divini Ministro
in Victis & Pyhäjärvi,
FRATRI Amantissimo.

PLauso certe per summo, hac jam diu vehementiori affectu desiderata luce, in sempiternam mutui fraterni amoris nunquam desturi pietatisque debita atque gratitudinis tesseram, Tibi, Frater Exoptatissime, has incomtas pagellas consecratas esse volui. Vota calidissima pro flore tuo felicitateque perenni ad unam usque futurus.

Carissimi Nominis TUI

Edminskhörsamste tjenare

quam dilectissimus Frater

CAROLUS SCHÆFFER.

7. N. 7.

§. I.

Psia inscriptio subarguit
dissertationis nostræ maximam
partem fore alienorum conce-
ptum resolutivam, ut cum de
proprio splendore nobis diffisi-
simus, ab externo nascatur
pretium per summum inter
Stoicos Philosophum moralem.

Is *Epicletus* est, cujus vitam & obitum prolixis li-
bris profecutum fuisse *Arrianum* scribit *Simplicius*,
quos vero intercedisse temporis injuria, eo magis
dolendum est, quo magis *Arrianum Epicleti* fuisse
studiosissimum constat: vitæ itaque ejus historia in
veterum monumentis passim dispersa colligenda est,
qua in re diligentem recentiorum doctorum vi-
rorum labor præstitit operam. *Hierapolitanum*
Phrygem fuisse, *Svidas* testatur; pauperibus pa-
rentibus natus adeo fortunæ bonis destitutus fuit,
ut in servilem conditionem dejiceretur, quam ta-

A

men

men miseriam *Epicteti*, præstantissima ejus animi bona pensarunt. Ingenium acre & excellens, & dijudicandis hominum moribus aptissimum, tantaque philosophiæ cognitio, quanta in homine acutissimo quæri, & ex indefesso Stoicæ philosophiæ studio, gravisque magistri institutione acquiri potuit, fuit *Epicteto*. Præceptore usus est *Ruso*, cujus in dicendo vim corripientiæque libertatem prædicat, narrans sic dixisse de moribus, ut quisque eorum, qui assideret, putaret, se ab aliquo criminis cujusdam reum peragi: sic reprehendisse ea, quæ siebant, sic mala ob oculos posuisse, ut dolorem incuteret, & emendationis voluntatem excitarret. Et hoc quidem præceptore grave illud dictionis genus, vimque dicendi istam, quam tantam habuisse efficaciam testatur *Arrianus*, ut auditores, quocunque vellet, moveret, *Simplicio* vero homines, qui illa non efficiantur, vix ac ne vix quidem apud inferos corrigi posse visi sint. Addidit robur vimque summam exhortationibus *Epicteti*, vitæ ejus integritas, quanta a Stoico postulari potest a Divini spiritus agitatione nondum emendato, maxima dignaque, quæ aliis exempli loco præluceat. Extra controversiam positum est, animi recti virtutisque amantis magnitudine & infracto ad quævis adversa pectore in tota *Zenonis* schola non fuisse, qui *Epictetum* superavit. Tantæ vero & doctrinæ & virtutis philosophum quamvis se præstaret *Epictetus*, non potuit tamen tam nobile *Romanæ* sapientiæ sidus tolerare monstrum illud *Roma-*

mani orbis, *Domitianus*, qui cum philosophos omnes ex urbe & *Italia* excedere juberet, ne *Epicteto* quidem pepercit. Exilium hocce magno tulit animo *Epictetus* noster, patriam sibi fortunarumque suarum sedem ubique esse, qui civis totius mundi esset, divitiasque suas & fortunam secum ferret omnem ratus, *Nicopoli* igitur scholam aperuit, ibi remansit *Domitiano* e vivis sublato, quamvis redeundi potestas philosophis erat facta. In hac urbe philosophiæ ope animos hominum emendandi studium non deposuit, sed juvenes & senes ad mentis felicitatem rite parandam & conservandam philosophiam edocuit, & quoscunque auditores nactus est, inter ambulandum, in concessibus hominum & quacunque licebat occasione, de moribus ita disseruit, ut sapientiæ, quam possidebat, præstantia & dicendi, qua utebatur, libertas omnes in admirationem raperet & magna cupiditate hos sermones scriptis philosophiæ studiosi annotarent. Nihil ipse scripsit *Epictetus*, quæ enim scripsisse dicit *Svidias* de annotatis discipulorum ex ore præceptoris intelligenda sunt. Ex illis vero non enchiridion tantum collectum, sed & congestæ ab *Arriano* dissertationes Epicteticæ, quas *Simplicius* commentario explicuit. In his doctrinæ moralis Stoicæ præceptis dicta occurrunt, non phraseologiam tantum Christianam mire referentia, sed & doctrinam sacram haud obscure imitantia, quæ occasionem dedere viris quibusdam doctis, *Epictetum* inter latentes Christianos vel semi Christianos referendi,

quod tamen rectius inficiati alii sunt. Etsi enim negari non potest, sobrie magis philosophatum fuisse *Epictetum*, quam Stoicos ceteros magisque virilem esse doctrinam ejus, quam reliquorum hujus familiæ philosophorum, cuncta, tamen, si recte ponderentur, quibus superstructa sunt principiis, aut ex quibus fluunt, permulta non tantum lubrica sed & plane impia deprehenduntur. Nocent itaq; meritoq; damnentur in systemate Stoicorum spectata, sed extra illud considerata, profunt, recteq; laudantur.

Vid. Brückeri hist. Crit. Ph. Tom. II. p. 568. seqq.

§. II.

CUM enim hic laudatus vir, tum conscientiam sui, tum experientiam aliorum sibi magistratam agnovisset, certe perspexisset homines a primordiis ætatis suæ non nisi pessima anhelare, ab iisdemque, quæ cum sana ratione congruunt, maxime abhorrere. Unde ait: *si puerum non vis peccare, stultus es, vis enim, ut vitium non sit vitium (a)*. Vidit igitur hinc non solum non parum mali mortalibus imminere, sed omnem quoque felicitatem extremo periculo expositam esse. Ut jam huic malo medeatur statusque hominum meliorem in frugem redeat, necessarium duxit, ut mortales cognitione morum imbuantur eorumque assiduo studio, ad fruitionem beatitudinis felicitatisque, perducantur. Hanc ob causam & noster *Epictetus* philosophiæ morali, ut supra monuimus, maximam navaverit operam, illamque auditoribus feliciter, pariter ac utiliter proposuerit. Ex cujus propositionibus, lo-

cos maximi momenti, in unum collegerit, enchiridiique titulo ornaverit *Arrianus* discipulus ejus (b). Qui libellus postmodum per plurimos & in his maxime *Salmafio* ita adeo deliciis fuit, ut exinde maximam voluptatem caperet, locoque normæ morum haberet. Nos quoque desideriis eorum, quibus, hac ætate, mores curæ sunt, ut, quantum valemus, satisfaciamus, hanc sæpius denominatam doctrinam, quasi renovare & qua indolem, ac diximus, tractare, nobis constituerimus. In qua ne cuidam obscuri videamur, illam ab aliis scientiarum speciebus distinguere studemus. Definiemus igitur illam per scientiam, qua actiones hominum liberæ, in statu naturali, ad obtinendam felicitatem, diriguntur. Neque hoc parum luminis rei nostræ perfundet, si methodum, qua in hoc negotio usuri sumus, dispiciamus. Naturæ rationique conveniens esse, non potest negari, ut certus finis in actionibus humanis, ante omnia, præconcipiatur, dein vero mediis, ad obtinendum finem convenientibus sufficientibusque consulatur. His præmissis, satis constat, methodum, qua nobis utendum est, analyticam dici debere, in qua a fine ad media perveniendum esse constat.

(a) Enchir. C. 19. (b) Arr. Ep. ad Masgal. in simpl. p. 130.

§. III.

Methodus, quam §. II. evolvimus, requirit, ut considerationem finis philosophiæ *Epieteticæ*, mediis disquirendis præmittamus. Finis, propter quem, morum doctrina docetur atque discitur, est

mum bonum sive beatitudo atque felicitas hominum. Hanc vocat *epictetus iudaicouian* (a), *illam iλευθεριαν* (b). Hæc vocabula declarat *Epictetus* variis aliis vocabulis, quæ & majoris emphaseos causa his addenda sunt, & sequuntur, ut: ἀπάθεια (c), ἀσφάλεια (d), μεγαλοψυχία (e), ἡσυχία (f), εὐσθεσία (g), ἀφοβία (h), ἀπαρξία (i), ἀλυπία (k). Quæ vocabula licet, qua maximam partem cum a privativo conjuncta sint & negative se habere videntur, maxima tamen harmonia cum affirmativis gaudent & positive optimeque rem exponunt. Quæ quoque omnia, in unum collecta, ab *Epicteto*, sequentibus utpote sigillo, obsignantur, τηρεῖν τὴν κατὰ φύσιν ἰχθυσαν περὶ αἴρεσιν, *Servare propositum secundum naturam existentem* (l). Ut dicere vellet: homini datae sunt vires, quibus suas perfectiones, procul impedimentis, promovere eisdemque constanter frui valet, si modo sese, ut animal ratione præditum decet, gerat. Ex quo jam quisque intelligere queat, *Epictetum* his nihil aliud intendisse, quam ejusmodi statum, in quo homo libere atque continuo perfectionum suarum progressus promovere, gaudioque ex studio virtutum percepto perpetuo atque constanter perfrui potest. Hæc autem ipsam beatitudinis felicitatisque definitionem constituunt. Ergo vides fode, beatitudinem atque felicitatem esse finem philosophiæ *Epicteticae*, de quo satis dictum arbitramur.

(a) Enchir. C. 4. (b) Ibid. (c) Enchir. C. 4. Arr. I. 4. (d) Arr. III. 2. 275. (e) Arr. II. 16. 201. (f) Arr. I. 10. p. 46. (g) Arr. I. 29. 113. (h) Arr. IV. 7. (i) Arr. II. 2. (k) Arr. IV. 3. 446. (l) Enchir. C. 9. §. IV.

§. IV.

PRæcedente §. III. satis demonstratum ivimus, quod *Epicætetus* certum finem philosophiæ suæ intenderit. Nunc autem in eo versamur, ut perspiciamus, num ille & id, quod continet rationem, qua finis ad actum perducitur, excogitaverit, hoc est, medium elegerit. Rem si accuratius perpendimus, utique & *Epicætetum* de hac re nos certiores fecisse credimus. Clarissimis enim verbis quemque nostrum alloquitur, nobisque verba, *γνῶν σεαυτὸν*, commendando, cognitionem sui (a), illud validissimum medium esse affirmat, quo beatitudo atque felicitas obtineri potest. Hæcce cognitio sui, ut efficax sit requiritur, ut homo se animal rationale esse cognoscat. Non tamen nos, in errorem *Epicætet* (b) *Platonis* (c) atque aliorum plurium, incurrere oportet, qui animam solam totum hominem constituere, corpus vero pro instrumento atque carcere animæ habendum esse, autumant. Nos vero cum *Cicero* (d) hominem e duabus partibus, anima nempe & corpore compositum esse certo affirmemus. De hac re jam satis dictum putamus & nos ad institutum recipimus, nec dubitamus animam, quæ nobilior pars compositi est, novam quasi & peculiarem disquisitionem subire debere, quatenus a corpore diversa atque distincta essentia est. Perpendenda igitur sunt ea, quæ extra animam sunt, & ejusdem essentia constitutionem non ingrediuntur, & ea, quæ intra animam sunt ejusdemque essentiam constituunt. Hæc sunt facultates ejus,

de

de quibus *Epicletus* κείσιν, iudicium, ὄρεσιν appetitum sensitivum, sive impetum, ὄρεξιν appetitum rationalem atque ἐκκλίσιν averfationem, denominat, & hæc sunt in potestate nostra positæ, sive ejusmodi, quæ nec prohiberi ab ullo nec impediri possunt, hoc est liberæ (e). Illa sunt omnia reliqua objecta, ut corpus, divitiæ, gloria, &c. servaque audiunt, hoc est impedimentis obnoxia (f). Minime tamen censendum est, quod sola cognitio animæ ejusdemque facultatum, sit sufficiens ad obtinendum illum, quem diximus, finem, sed ut justus harum usus illam sequatur, ne repræsentationibus minus cognitis ponderatisque deceptus in statum turbulentum perducatur homo, in quo summum malum infelicitatemque ipsi experiendum est. Hæ turbæ hique affectus, quibus se cavebit homo, sunt motus sive actus animæ, a rebus extra nos positis, per appetitum sensitivum exitati. Res ipsæ sive objecta a quibus affectus ortum trahunt, sunt duplicis generis, vel bona vel mala. Affectus illi, qui cum voluptate ex repræsentatione boni insignis orta conjunctus est, dicitur gaudium. Ille autem affectus, qui cum voluptate ex repræsentatione mali magni exorta, conjunctus est, tristitia audit. His affectibus cavendis maximam dabit operam homo, sunt enim hi ejusmodi a quibus duobus cæteri pullulant. Hinc tamen non sequitur, quod Stoici contra experientiam, omnes affectus tollere student, minime gentium. Aperte enim *Epicletus* nullum mortalium, affectuum expertem esse posse testa-

testatur (g) Verum enim vero hi cum affectibus cavendum esse dicunt, nil, nisi eorum fervitatem prædominiumque abolendum nec non rationi soli obediendum esse contendunt.

(a) Arr. lib. I. C. 18. p. 77. (b) Arr. II. 23. 246. (c) Lib. de hum. nat. sub nom. Alcib. primi. (d) Cic. lib. V. de fin. (e) Enchir. C. I. (f) Ibid. (g) Arr. lib. II. 20. p. 227.

§. V.

CUm jam magister morum *Epictetus* §. III. tironem atque virtutum studiosum de arce beatitudinis felicitatisque munitissima certiore redderet, rectamque §. IV. ostenderet viam, per quam ad illam perveniendum esset, necessarium duxit, ut viatori satis præsidii daret; Ideirco sui officii memor regulas quoque instar *ὁδηγῶν* atque custodum, illi reliquit, quæ cursum dirigerent & eum, perinde ac ad desideratam morum metam, manuducerent. Quarum potiores & nos his addere non nequivimus & sequuntur:

Num. Reg.	Cap.
1. Pie de Deo senti nec Ipsi obloquere.	38.
2. Ne putes aut velis penes te esse, quæ sunt extra te.	3.
3. Id existima tuum quod est tuum & alienum, quod est tale.	3.
4. Quæ tua sunt appete serio & ardentem.	4.
5. Vide vero an reapse sunt tua.	5.
6. Appete & spera, quæ tua sunt ne fias ἀτυχεῖς, infelix.	6.
7. Averfare quæ potes, ne fias δυσχεῖς, infortunatus.	6.
8. Appete & averfare prudenter.	7.
9. Si qua re excidis, considera quanti sit.	8.
10. Refer omnia ad institutum tuum.	9.
11. Concipe tibi ejus incommoda, ut si forte obveniant, jam paratus sis & monitus.	9.
12. Ratio dominetur & non opinio.	10.
13. Ne efferaris ob præstantiam ejus, quod tuum non est.	11.
14. Nunquam recede longius ab instituto vitæ.	12.

N. Reg.	Cap.
15. Quæ non sunt penes te, fieri velis, ut sunt.	13.
16. Omnibus visis tuam oppone virtutem	14.
17. Nihil te perdidisse puta sed reddidisse.	15.
18. Ne esto nimis sollicitus de te, siue damnum siue con-	16.
tentum patiaris.	17. 18.
19. Neque de tuis nimium sis sollicitus, cum dispendio	19.
libertatis	20.
20. Bona vitæ externa modeste capito,	21.
21. Lugentibus quidem congemisce, sed sine perturbatione.	22.
22. Quavis conditione est acquiescendum,	23.
23. Portenta te non commoveant.	24.
24. Suscipe viribus paria,	25.
25. Aliorum fortuna te non commoveat.	26.
26. Nec aliorum convitia.	27.
27. Mortem & debilitatem tuam semper cogita;	28.
28. Persta in studio philosophiæ, contra ridentium, <i>insultus</i> Names in	29.
statione tua collocatus, tibiq; in virtutis conscientia sufficis,	30.
29. Contra <i>ἀτιμία</i> , honor enim est extra te,	31.
Neque propter honorem philosopharis.	32.
30. Idem judica de te, tuoque viso, quod de alterius	33.
conditione eras judicaturus,	34.
31. Considera turpitudinem ex actione <i>αφιλοσόφω</i> resultaturam	35.
32. Omnia officia ex mutuis affectionibus & tuo metire	36.
debito, quid ab altero fiat, fecernens.	37.
33. De adiaphoris consule saltem oraculum siue vatem.	38.
34. Statue certam aliquam conversandi vivendique regulam.	39.
35. In congressibus ne sis loquax.	40.
36. Neminem nisi familiarem tempori corrigere tentabis.	41.
37. Rifus nec sit multus, nec ob multa.	42.
38. Ne jura temere.	43.
39. Convivia popularia aut externa siue fuge siue cave	44.
40. Quæ corpori serviunt, eatenus adhibe ut serviunt animo.	45.
41. Temperantiæ veneris stude.	46.
	47.

N. Reg.	Cap.
42. Calumnias de te ne refuta laboriofe coram aliis.	48.
43. Speftaculis fic interefto, ut, quæ fiunt, velis & tu fieri.	47.
44. Ad recitationes raro veni aut tuere gravitatem.	49.
45. Nemini moleftus eris interim.	50.
46. Afturus aliquid præfertim erga Proceres, fequere exemplum fapientioris.	51.
47. Tarde admiſſus ne maledicas magiſtratibus.	52.
48. Ne te vel tua ipſe prædica.	53.
49. Parcus eſto in jocis dicendis & audiendis.	54. 55.
50. Cogitationibus blandis ne inhære.	56.
51. Omnia fac aperte, ex decore & reverenter.	57. 58.
52. Reſpue perſonam cui non es ferendo.	35. 59.
53. Age præmeditato & ex conſcientia.	60.
54. Corpus cura quantum ſufficit.	61.
55. Honora omnes ut oportet.	62.
56. Ne rebus immorare corporis.	62.
57. Læſus ab aliquo, cogita id fieri debuiſſe.	63.
58. Lædentem conſidera, non ut lædit, ſed ut tolerabilis eſt.	65.
59. In uno felix in altero feliciorẽ te non putes.	66.
60. De nemine judica præcipitanter.	67.
61. In congreſſibus neminem videaris docere velle, niſi exemplo.	68.
62. Patere te argui ignorantia in congreſſibus, ſed ſcientiam oſtende ex factis.	69.
63. Fuge oſtentationem.	71.
64. Omnem utilitatem & damnum expeſta a te ipſo.	71.
65. Philoſophi eſt, nec ſe, nec alium laudare aut vituperare.	72.
66. Ipſum oportet averſationem & deſiderium habere dependens a ſe.	72.
67. Magis volve naturam rei ſcriptæ & præcepta, quam verba.	73.
69. Obſerva hæc velut leges alii quid judicent, ſecurus.	74.
69. Ne differ vivendi præcepta ſequi.	75.
70. Sis præcticus non theoreticus ſaltem.	

Leg. Paul. Antonii Diſp. de Idea Ph. Ep. Lip. 1681. hab.

§. VI.

EX eo, quod hactenus de indole philosophiæ *Epicætica* dictum est, quisque facile intelligat, quid & quantum utilitatis ornamenti que ex diligenti hujus disciplinæ consideratione nobis redundabit. Ostendimus enim §. III, eam non solummodo exponere, quid illud sit, quod desideria hominum satiet; verum etiam modum & media, quibus illud ipsum obtrineatur §§. IV. & V. subministrare demonstravimus. Sub fine autem dissertatiunculæ evolvemus paucis, quem præbet usum sui cultori hæc doctrina. I. Eorum est utique cognitionis acquisitio, de beatitudine felicitateque nec non mediis, iisdem obtinendis sufficientibus. II. Admonitio atque exhortatio ad studium virtutum. Quoniam *Epicætes*, in domo gentilium natus tanta doctrina morum studioque virtutum instructus erat, in hisque, per plurimos, qui Christiani dicuntur, magister erit, quanto magis nos, qui in gremio veræ ecclesiæ educamur ejusdemque libertate, fruimur, iisdem operam dare oporteat. III. Dehortatio, qua nos, ut omnibus vitiis, summam miseriam infelicitatemque patientibus abstinemus ab iisdemque abhorreamus, incitatur. IV. Beatitudo atque felicitas, velut finis ultimus. De quo §. III. egimus. Si jam morum finem adsequi cupimus, cavebimus, ne ab *Epicæto* *Φιλοσόφῳ ἀνευ τῆς πραττειν μέχρι τῆς λέγειν*, *procul factis, tenus verbis*, dicamur. Att. IV. 55. p. 467. Certe haud immerito miremur, ab *Epicæto*, in domo gentili educato tantam tamque conciniam morum doctrinam in lucem produci potuisse, quæ in multis quidem, imo per plurimos, auxiliares quasi, doctrinæ morum Christianorum extendit manus, illamque quasi soror fidelissima, amplexatur osculatur.

Hæc sunt jam, quæ de præsentī materia, pro ingenii modulo, in medium proferre valuimus. Huic jam finem imponimus, ex iatim pectore optantes; faxit Deus T. O. M. ut omnes mortales, imprimis Christiani, assidui morum cultores fiant, mancant felicesque se invicem saluent.

TRIADI GLORIA SOLI.

